

Regionens og kommunens opgaver på klimaområdet

Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstaden har på vegne af de 29 kommuner i hovedstadsregionen udarbejdet en fælles regional klimastrategi, som tager fat på de tværgående klimaudfordringer, som kommuner og region ønsker at løse i fællesskab.

Regionen vil facilitere et bredt samarbejde, igangsætte analyser og understøtte udviklingsinitiativer omkring klima, rekreative områder og cykling.

Kommunerne udarbejder hvert fjerde år kommuneplanstrategier og kommuneplaner, som ifølge loven skal følge principperne i planloven og fingerplanen. Miljøministeriet er i gang med at revidere Fingerplan 2007. Den regionale udviklingsplan indgår i grundlaget for kommuneplanerne.

Klima

Klima

Klima

Grøn omstilling fremmer sundhed og udvikling

Vi står over for massive klimaforandringer. Borgere, virksomheder og myndigheder skal dels sikre sig mod forandringerne konsekvenser som oversvømmelser og hedeølger, dels arbejde for at nedbringe udslippet af CO₂. Hovedstadsregionen skal gøres mere klimaparat, energieffektiv og attraktiv. Grønne initiativer skal skabe bedre vilkår for alle og fungere som en dynamo for sundhed, udvikling og grøn vækst.

na

En klimaberedt og energieffektiv region

Visionen i den fælles klimastrategi mellem kommunerne og regionen er, at hovedstadsregionen er den mest klimaberedte og energieffektive region i Danmark.

Klimaforandringer rummer ikke kun en udfordring, men også et potentiale. Derfor skal vi aktivt møde klimaudfordringerne og være en foregangsregion. Vi skal være forberedte på de stigende vandmængder, og i samspil med erhvervslivet bidrage til udvikling af nye løsninger til klimatilpasning.

Vi vil arbejde for at nedbringe CO₂-udslip og energiforbrug ved at have fælles fokus på udfordringerne inden for transport, byggeri, energisektoren og indkøb.

Klimaudfordringerne går på tværs af myndigheder og geografi. Derfor er der behov for en styrket lokal, regional og national indsats for at skabe bedre, billigere og mere effektive løsninger til gavn for borgerne og klimaet. Vi vil med den regionale klimastrategi danne grundlag for et styrket samspil mellem offentlige og private aktører om udvikling af nye innovative løsninger, der bidrager til at skabe grøn vækst, og dermed styrke erhvervslivets internationale konkurrenceevne.

Mål

Klimavision for hovedstadsregionen:

I 2025 er hovedstadsregionen den mest klimaberedte og energieffektive region i Danmark baseret på stærke regionale og tværkommunale samarbejder, hvor innovative offentlig-private partnerskaber bidrager til grøn vækst i international topklasse.

Region Hovedstaden og Kommune-kontraktrådet Hovedstadens klimastrategi fra 2012 er del af den regionale udviklingsplan. Her præsenteres et kort resumé.

Satsning på elbiler og grøn energiforsyning

Transportsektoren står for 30 procent af den samlede CO₂-udledning, samtidig med at vore biler udleder en række sundhedsskadelige partikler.¹⁸ Elbiler er en oplagt løsning i hovedstadsregionen, hvor afstandene er små. Vi vil skabe en fælles samarbejdsorganisation, der skal sikre fælles kommunalt og regionalt indkøb af elbiler for at gøre det billigere, enklere og hurtigere at lease eller købe elbiler. Et af Klimastrategiens succeskriterier er, at 25 procent af den offentlige bilpark i 2015 er elbiler eller andre biltyper drevet af grøn energi.

Den globale efterspørgsel på energi til el, varme og industri bliver stadig større. I hovedstadsregionen stammer 72 procent af energiforbruget fra fossile brændsler.¹⁹ Vi skal derfor i gang med en omfattende omstilling til vedvarende energi. Målet er en sammenhængende energiforsyning baseret 100 procent på vedvarende energi i 2050.

Handlinger

Region Hovedstaden og Kommunekontaktrådet Hovedstaden arbejder i klimastrategien med fem spor:

- **Vi skal skabe en klimaberedt region.** Vi vil udvikle langsigtede planer for klimatilpasning, som koordineres med nabokommuner i regionen og naboregioner. Vi skal vide, hvor der er risiko for oversvømmelser, gennemføre fælles tiltag og udvikle nye løsninger i tæt samspil med erhvervslivet.
- **Vi vil arbejde for mere klimavenlig transport.** Vi vil arbejde for, at hovedstadsregionen bliver foregangsregion i forhold til elbiler, og at busser er baseret på grønne drivmidler. Mobilitetsplanlægning skal sikre et markant styrket samspil mellem trafikformer til gavn for den kollektive trafik og cyklisme.
- **Vi vil omstille energiforsyning.** Vi skal have adgang til en fossilfri el- og varmforsyning, der primært er baseret på vedvarende energikilder som vind, sol, biomasse, geotermisk energi mv. Vi vil bidrage til omstillingen af energiforsyningen via efterspørgsel af vedvarende energi til forbrug i egne bygninger.
- **Vi ønsker energieffektive bygninger.** Vi vil energieffektivisere og klimarenovere offentlige bygninger, så de lever op til målene i den nationale "Energistrategi 2050". Vore nybyggerier skal leve op til bygningsreglementets krav om bedste energiklasse, og vi er foregangsregion for bæredygtigt hospitalsbyggeri.
- **Vi vil arbejde for klimavenligt forbrug og indkøb.** Kommuner og region skal bruge klimavenlige indkøb som et strategisk redskab til at fremme nye grønne løsninger, der skaber værdi for både offentlige og private parter.

Flere skal op på cyklen

Vores cykelkultur medvirker til at gøre hovedstadsregionen til en attraktiv grøn storbyregion. Særligt København er blevet internationalt kendt på cykelområdet. Det skal udnyttes og udbredes til hele regionen. Cykling er en vindingsag – både for folkesundheden, samfundsøkonomien og bæredygtigheden.

Daglige bilkøer på vejene koster samfundet dyrt og giver ventetid for folk, som skal på arbejde, hente børn eller købe ind. I fritiden foregår halvdelen af borgernes transport i bil.²⁰ Hvis vi vælger cyklen frem for bilen, sparer vi os selv og samfundet for mange penge, bl.a. til sygdomsbehandling. For hver ekstra kilometer, en borger cykler, sparer samfundet sammenlagt cirka 5 kr.²¹ Cykling er sundt for borgerne, og samtidig er der store klima- og miljøgevinster.

Samarbejde om cykling og cykelstier

Cyklen skal i fremtiden udgøre et reelt alternativ til bilen. I de senere år har stat, region og kommuner prioriteret cykling højt. Men der er behov for en større udbygning og forbedring af cykelstier for pendlere og turister. Derfor bør der investeres mere i cykelforholdene og sikres sammenhæng på tværs af kommunegrænser. En central udfordring er at få realiseret cykelsuperstierne med fokus på rejsetid, tilgængelighed, komfort og tryghed/sikkerhed. For fritidscyklisterne og cykelturisterne skal der være attraktive muligheder for at cykle overalt i regionen, og der skal være god adgang til rekreative områder.

Mål

Vi skal udvikle en attraktiv cykelregion for borgere og turister. I 2020 skal antallet af cykelpendlere være øget med 38 procent.

Vi skal tjene penge på cykel-knowhow

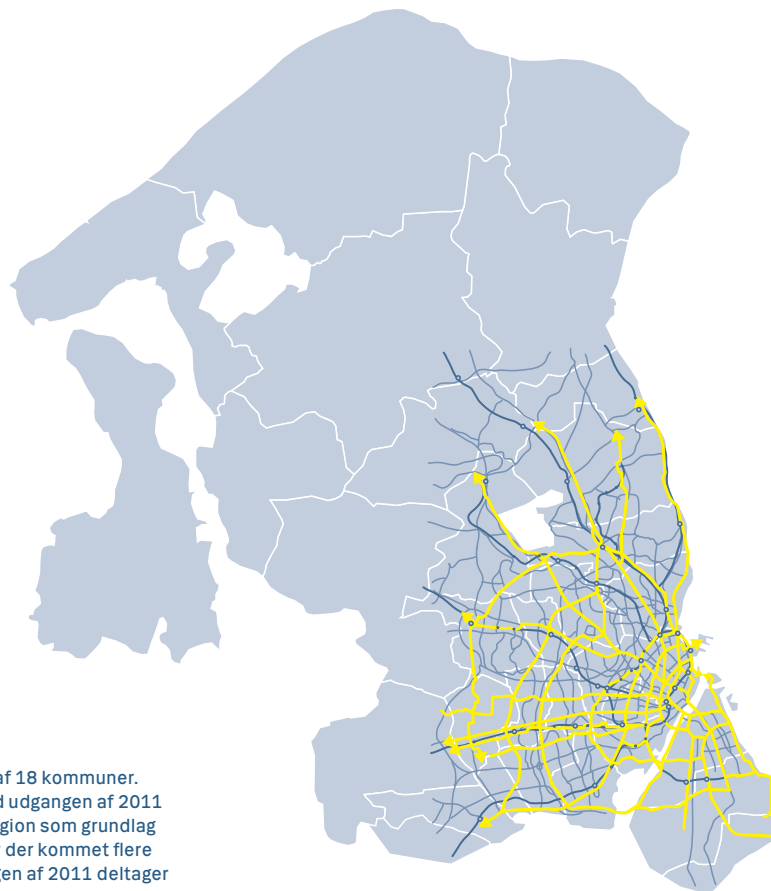
Hovedstadsregionen har en særlig knowhow inden for cykling med mange velafprøvede og velfungerende systemer og solide produkter. Vores knowhow er en spirende erhvervs-mæssig styrkeposition, som bør næres af nye idéer i samarbejde med erhvervslivet.

Der er også udfordringer: nedslidning af cykelstierne, henkastet affald, trængsel på cykelstierne og ved trafikterminaler. Det gælder især i København og omegnskommunerne, hvor der er mange cyklister koncentreret på lidt plads. Tog, metro og busser har svært ved at rumme de mange cykler, som borgerne medbringer på turen.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

- **Vi vil arbejde for at realisere og udbrede regionale cykelsuperstier.** Vi vil understøtte kommunerne i at realisere cykelsuperstier og etablere et stærkt regionalt samarbejde. Vi vil arbejde for markedsføring af cykelsuperstierne i samarbejde med cykel- og turistorganisationer.
- **Vi vil opfordre flere kommuner til at gå sammen om fælles cykelstrategier.** Vi vil styrke nye regionale samarbejder, der forbedrer forholdene for cyklister og skaber en sammenhængende cykeloplevelse. Der er behov for brede partnerskaber, som inddrager arbejdspladser, frivillige organisationer, trafikelskaber og planmyndigheder.
- **Vi vil stimulere flere til at cykle i fritiden.** Vi vil sammen med kommunerne arbejde for at styrke mulighederne for at bruge cyklen i fritiden og herunder styrke cykelturismen i hovedstadsregionen.
- **Vi vil arbejde for at udvikle regionens cykel-knowhow.** Vi skal skabe bedre rammer for at videreudvikle cykelknowhow regionalt til at forbedre forholdene for cykling i regionen. Vi skal udvikle en præcis, pålidelig og opdateret regional cykelruteplanlægger, der skal være brugervenlig og skabe sammenhæng på tværs af kommuner og transportformer.
- **Vi vil udarbejde et regionalt cykelregnskab.** Vi vil i samspil med regionale aktører udarbejde et regionalt cykelregnskab med nøgletal, der kan understøtte kommunerne og regionens cykelindsats og skabe viden om cykling i regionen.

Cykelsuperstier

Kortet viser 26 cykelsuperstier på tværs af 18 kommuner. Kortet viser de cykelsuperstier, der ved udgangen af 2011 er politisk godkendt af kommuner og region som grundlag for det videre arbejde. Efterfølgende er der kommet flere kommuner med i projektet. Ved udgangen af 2011 deltager således 21 kommuner i projektet.²²

Vi vil øge og forbedre de grønne og blå områder

Grønne arealer, strande, kyster, søer og vandløb har en positiv betydning for borgernes sundhed og velvære. Mere end to tredjedele af danskerne mener, at naturen er vigtig for deres dagligliv og livskvalitet.²³ Vore grønne arealer og de blå vandområder bidrager ikke kun til at fastholde, men også tiltrække borgere og turister til regionen.

Grønne arealer og vådområder er en del af nøglen til at løse klima- og miljøproblemer. De udgør et stort, men uudnyttet potentiale i forhold til klimatilpasning. Inde i byerne skal de grønne områder i højere grad aflaste kloaksystemet efter regnvejr og skybrud. Uden for de større byområder skal grønne og blå områder tilbageholde den øgede vandmængde fra landsbyerne og anden bebyggelse.

Regionens grønne og blå områder spiller også en stor rolle for dyre- og plantelivet, biodiversiteten samt luft- og drikkevandskvaliteten. Nogle steder i regionen er der potentiale for at gennemføre naturgenopretning på lavbundsarealer for at reducere kvælstofudledningen og skabe nye natur- og herlighedsværdier.

Mål

Vi skal have en attraktiv grøn region, hvor alle regionens borgere skal have mindre end 10 minutters gang til et rekreativt område i 2020 mod 94 procent i 2011. Hovedstadsregionens blå og grønne struktur skal øges til at udgøre minimum en tredjedel af regionens samlede areal i 2020 mod cirka 27 procent i dag.

Udvikling i de grønne og blå områder

Vi skal arbejde for at skabe flere rekreative områder ved at omdanne områder i rekreativ retning. Desuden skal vi sørge for at bevare dét, som vi har. Fingerplanen – som udarbejdes af Miljøministeriet – er et vigtigt princip for at fastholde og udvikle den grønne og blå struktur. Men vi har behov for at sikre øget koordinering, fordi mange skove, vandløb og kyststrækninger spreder sig over flere kommuner. Det samlede naturareal er på cirka 27 procent af det samlede areal i hovedstadsregionen. I perioden 1990-2006 er der sket en fremgang på 0,2 procent i naturarealet svarende til 86 hektar.²⁴ Ikke hele naturarealet er offentligt tilgængeligt for borgerne som rekreative områder.

Bedre rekreative områder

Vi ønsker at sætte mere fokus på kvaliteten af de rekreative områder. Bedre rekreative områder kan styrke regionens attraktivitet. Det handler om gode stier, adgangsforhold, forbindelser til andre områder, udstyr og renholdelse.

Handlinger

Region Hovedstaden og kommunerne når målet med følgende handlinger:

- **Vi vil arbejde for grønne byer til gavn for klima og miljø.** Vi vil understøtte metodeudvikling, koordinering, planlægning og handling på tværs af kommunerne. Det skal skabe klimatilpasning og mere grønt og blå areal særligt i vores byer.
- **Vi vil arbejde for fælles visioner for regionens grønne og blå områder.** Vi vil sammen med kommunerne arbejde for at skabe fælles visioner, der kan styrke regionens grønne og blå områder.
- **Vi vil arbejde for nye rekreative områder igennem omdannelse og genbrug.** Vi skal udnytte muligheder for at skabe nye rekreative områder. Fx ved at omdanne ældre erhvervsområder, infrastrukturealer og gamle råstofgrave. Eller ved at genanvende ren overskudsjord til at skabe spændende rekreative landskaber eller udvide eksisterende. Vi skal sørge for at kompensere i størrelsesforholdet 1:1 for tab af eksisterende grønne og rekreative områder.
- **Vi vil arbejde for højere kvalitet i de rekreative områder.** Vi vil sætte fokus på at højne kvaliteten og forebygge nedslidning og henkastet affald i naturen og byparkerne. Vi ønsker et samarbejde på tværs af kommuner, staten og private naturforvaltere for at udvikle smartere løsninger – fx en fælles værktøjskasse til affaldsforebyggelse.²⁵

Kort over vådområder i regionen

De gule områder på kortet illustrerer potentialet for at gennemføre naturgenopretning på visse lavbundsarealer. De potentielle vådområder dækker dels over inddæmmede/tørslagne områder, dels over tidligere enge og vandområder fra 1897-98.

- Region Hovedstaden ●
- Sø ●
- Åbne og rørslagne vandløb ●
- Potentielle vådområder ●

